

E – Biblické slová a výrazy na „e“

Category: Biblický slovník

written by Drahoslav Vajda | 1. júla 2026

ek-

eklézia – ie ž. /gréc./ 1. zhromaždenie, snem v antickom Grécku 2. cirkev, cirkevné zhromaždenie, cirkevná obec

Podrobnejšie vysvetlenie slova *eklézia* vo význame *cirkev* sa nachádza na adrese [Cirkrv prvprodených – 2. časť](#) .

ep-

epifánia (-ie, ž.) je grécke slovo vo význame: 1. zviditeľnenie, sláva; zjavenie božstva v reálnej podobe alebo vízii; 2. sviatok Zjavenia Pána

Prvý význam Slovom *epifánia* je pomenované „objavenie alebo prejavenie sa božskej bytosti“. Sú nimi *teofánia* a *kristofánia*, ktoré sú typy *epifánie*. *Teofánia* je prejav Boha, ktorý je „hmatateľný“ ľudskými zmyslami. V najužšom zmysle slova ide o viditeľné zjavenie Boha v starozákonnom období, často, ale nie vždy, v ľudskej podobe. Je všeobecná mienka, že kedykoľvek niekoho navštívil „Pánov anjel“, bol to v skutočnosti predobraz Krista (*kristofánia*). Takéto zjavenie nachádzame v 1. Mojžišovej 16:7-14; 22:11-18; Sudcov 5:23; 2. kráľov 19:35 a v ďalších pasážach (Jozua 5:13-15). *Teofánia*, v ktorej Boh na seba berie ľudskú podobu, predznamenáva *vtelenie*, v ktorom Boh prijíma podobu človeka, aby žil medzi nami ako Emanuel, čiže „Boh s nami“ (Matúš 1:23).

Druhý význam Slovom *Zjavenie (Epifánia)*, písané s veľkým začiatočným písmenom, sa označuje cirkevný sviatok (*Zjavenie Pána*, alebo pomenovaný aj ako *Sviatok troch kráľov*), ktorý sa slávi predovšetkým vo východných cirkvách. Pripadá na 6. januára a pripomína návštevu mudrcov (kráľov) od východu a zjavenie (príchod) Božieho Syna ako Syna človeka.

es-

eschatológia -ie, ž. /slovo z gréčtiny; *eschatos* – posledný/ učenie o posledných veciach človeka a sveta

Slovo *exegéza* je gréckeho pôvodu. Rozumieme ním *správny výklad* písomného textu v jeho pôvodnom význame.

ex-

exegéza – y ž. (gréc.): *výklad, vysvetľovanie*

Exegéza je náuka o správnom výklade textov tak, aby bol vystihnutý zmysel, ktorý do nich vložil pôvodca. Pojem *exegéza* vznikol v 17. storočí.

V širšom zmysle slova pod *exegézou* rozumieme výklad každého textu, najmä výklad starých a dôležitých písomností, napr. zákonov.

V užšom zmysle sa pod *exegézou* rozumie výklad Biblie. Pre nás slovo *exegéza* označuje správny výklad (vysvetlenie) biblického textu pomocou pravidiel, ktoré sú známe z *hermeneutiky*.

Protikladom *exegézy* je **eisegéza** (vkladanie, vyprávanie). Pojmom *eisegéza* označuje vnášanie vlastných myšlienok do biblického textu. Pojem *eisegéza* vznikol koncom 19. storočia.